

ЧИННИКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Сучасне підприємство – це багатогранна та багатфункціональна система, яка потребує постійного розвитку та адаптації у зовнішньому середовищі.

В умовах сьогодення підприємства змушені постійно шукати шляхи вдосконалення системи менеджменту, бо саме якість системи управління відбивається на поведінці організації як системи, на результатах її діяльності, на зростанні показників ефективності. При цьому важливим завданням є побудова та використання таких систем управління, які найкраще б відповідали цілям та завданням організації, а також враховували би вплив різних чинників внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування.

Ефективність функціонування сучасного підприємства залежить від того, яким чином взаємодіють між собою основні його складові і від того, наскільки кожна із них впливає на інші. Тобто підприємство являє собою єдиний механізм, який взаємодіє із зовнішнім середовищем, здійснює процес функціонування і перетворює наявні ресурси у продукцію та послуги. Чітке збалансування складових управління сприяє процесу нормального функціонування і стабільного розвитку підприємств.[1]

Система управління підприємства включає в себе дві основні взаємозалежні складові: об'єкт управління – виробничо-господарська діяльність, кооперація праці різноманітного масштабу, і суб'єкт управління – орган, що здійснює вплив на об'єкт управління. Обидві складові мають власну структуру, зміст і знаходяться в постійній взаємодії. Дуже важливо розуміти, що і об'єкт, і суб'єкт управління складаються з людських ресурсів, і тому управлінський і виробничий персонал є центральним фактором у будь-якій моделі управління.[2]

Ефективна система - це система, яка дає найкращий результат при мінімальному рівні витрат на її підтримку і розвиток. Найкращий результат можливий при оптимальній організації системи, коли кожен елемент в повній мірі виконує свої функції і завдання, коли всі процеси налагоджені і нормально функціонують. Ключові чинники ефективності системи управління представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Ключові чинники ефективності системи управління

Чинники ефективності системи управління	Характеристики
Висока якість зворотного зв'язку	– цілісність, достовірність та актуальність відомостей про зовнішнє і внутрішнє середовище об'єкта управління; – швидкість і своєчасність надходження інформації про об'єкт управління; – низький рівень невизначеності в комунікаціях; – повна конфіденційність і безпеку процесів інформаційного забезпечення; – високий ступінь обробки даних.
Функціональна повнота і організаційна злагодженість управлінських бізнес-процесів	– повнота і обсяг реалізованих управлінських функцій і завдань; – високий рівень розвитку організаційного забезпечення процесу управління; – високий рівень розвитку організаційної культури в керованому об'єкті; – високий рівень підготовки управлінського персоналу; – високий ступінь залучення керівників середнього і нижчого рівня та фахівців в процес управління.
Ефективність управлінських рішень	– відповідність рішень критеріям мети, необхідності, агрегованого результату, альтернативних можливостей і вартості; – високий ступінь задоволеності бенефіціарів управлінськими рішеннями, процедурами їх прийняття і виконання.
Передбачення кризових ситуацій в об'єкті управління	– низький сукупний рівень ризиків; – високий рівень організації, повнота функцій і завдань управління ризиками в керованому об'єкті; – результативність антикризових планів і заходів.
Дослідження нових	– високий рівень утримання клієнтів і залученню

можливостей розвитку об'єкта управління	нових груп клієнтів; — висока результативність планів з освоєння нових видів продукції, виходу на нові ринки збуту, входу в нові сфери; — рентабельність власного капіталу на рівні не нижче середнього по ринку при його динамічному зростанні; — висока частка продажів від нових видів продукції, нових груп клієнтів при загальній тенденції зростання обсягу продажів.
--	---

Повноцінна побудова системи управління в організації виступає в сучасних умовах джерелом довгострокового успіху. Тому в організації критично важливо правильно вибудувати реалізацію всіх функцій системи управління на всіх рівнях організаційної ієрархії.[3]

Очевидно, що важливим фактором забезпечення ефективного функціонування системи управління сучасного підприємства є високий рівень ефективності діяльності його управлінських працівників, який визначається наступними характеристиками:

- чітко поставленими цілями;
- рівнем правового забезпечення процесу управління;
- досконалістю організаційної структури, тобто її прогресивністю, націленістю на кінцеві результати, використовуваної сукупністю принципів і методів, ступенем централізації функцій управління і концентрації управлінських працівників в штабних органах, раціональністю побудови самих структур управління (дотримання норм керованості, характер розподілу прав і обов'язків і т.д.);
- якістю (ступенем регламентації) розроблених положень про підрозділи апарату управління і окремих виконавців;
- рівнем дисципліни і відповідальності кожного працівника за результативність діяльності;
- досконалістю структури персоналу органів управління;

- досконалістю технології управління, використанням маршрутної технології, ступенем уніфікованості управлінської документації, мінімізацією її обсягів на базі застосування комп'ютерних технологій;
- рівнем використання техніки управління;
- творчим характером праці виконавців;
- структурою робочого часу керівників, наявністю у них розробленої та впровадженої власної системи керівництва, що інтегрує принципи, методи, стиль та регламентацію їхньої праці;
- кваліфікацією кадрів;
- ступенем участі персоналу в управлінні;
- соціально-психологічним кліматом в колективі;
- ставленням до праці управлінських працівників.

Таким чином, успішне вирішення завдань, які стоять перед системою управління сучасного підприємства, залежить від впливу багатьох чинників. З метою вдосконалення системи управління підприємством слід застосовувати сучасні засоби і методи керування для забезпечення прийняття ефективних рішень з метою підвищення економічної та організаційної ефективності господарювання.

Список використаної літератури

1. Бебешко О. В. Удосконалення системи управління на підприємстві / О. В. Бебешко // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Сер. : Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 24 (1246). – С. 44-47.
2. Перебийніс В.І. Удосконалення системи управління сільськогосподарським підприємством у ринкових умовах/В. Перебийніс, А. Світлична//Економіка АПК. - 2009. - №7. - С.17-24.
3. Макаренко М.В. Формування механізму управління ефективним функціонуванням підприємства / М.В. Макаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – №1. –С. 126-135.